

Birim Değerlendirme Raporu

T.C.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HARİTA MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

(YÜKSEK LİSANS/DOKTORA PR.)

KASIM 2024

Harita Mühendisliği Anabilim Dalı (Yüksek Lisans/Doktora Pr.) Güçlü ve Geliştirmeye Açık Yönler

Yüksek Lisans ve Doktora programlarında değerlendirilen anabilim dalımızın gözle görülebilir en güçlü yanı, Türkiye'deki diğer Harita Mühendisliği Anabilim Dalları ile karşılaştırıldığında müfredat olarak bilgisayar ve uygulama dersleri açısından yeterli olmasıdır. Ayrıca yetkin bir alet laboratuvarı altyapısına ve alanında yetkin öğretim elemanlarına sahip olduğumuz ilgili raporda defaatle vurgulanmaktadır. Yine bu konuya paralel olarak anabilim dalımızın geliştirilmeye açık en bariz yanı ise uygulamalı derslerin daha verimli işlenmesi için anabilim dalının bilgisayar altyapısının daha da geliştirilmesi gerekliliğidir.

Bunun yanı sıra, son yıllarda lisans düzeyinde öğrenci alımı azalmıştır. Bu durum AKÜ Harita Mühendisliği Bölümünün yanı sıra diğer üniversitelerdeki benzer bölümler için de geçerlidir. Dolayısıyla, lisans düzeyinde öğrenci alımının az olması lisansüstü düzeydeki bu programlara başvuracak öğrenci sayısını da olumsuz olarak etkilemektedir. Ancak dünyamızda konuma bağlı bilginin önem kazanması ile birlikte birçok mesleki disiplin ile çalışma imkanının doğması bölümümüzde lisansüstü eğitime katkı olanağı sunmuştur. Ayrıca anabilim dalındaki öğretim elemanlarının mevcutta eğitime devam eden lisansüstü öğrencilerine ayırdıkları vakit artmıştır. Bu durum çalışmalarda ve projelerde öğretim üyelerinin daha aktif çalışmalarına sebep olmuştur. Danışmanlıklarda öğrencilere artan sürenin artması hem bireysel hem de bölüm içi akademik çalışmaların çoğalmasını da sağlamıştır.

Anabilim dalının program eğitim amaçları (PEA) ulusal ve küresel ölçekte oldukça iyi ayarlanmıştır. Öğrencilere sadece birer mühendis olmaları yönünde değil, etik değerlere sahip birer bilim insanı olmaları yönünde de bir rehber niteliğindedir.

Program çıktıları, program eğitim amaçları ile uyumludur. Program eğitim amaçları mezun öğrencilerin mesleki vizyonunu belirlemesini, program çıktıları ise bu vizyon için sahip olunması gereken donanımı açıklar. İlgili PEA ile program çıktıları (PÇ) bu konularda birbirleri ile oldukça uyum içindedir. Sunulan somut kanıtlar yeterlidir. Belirlenen program çıktıları neticesinde, mezun öğrenci anketleri ile, ya da mezunların işyerleri ile görüşmeler yapılarak, öğrencilerin çıktı hedeflerine uygun kabiliyetler kazanıp kazanmadığı kontrol edilebilir.

Programın altyapı desteklerinin önemli bölümü projelerden elde edilmiştir. Ancak arazi işlerinin daha sağlıklı yönetilebilmesi için ve aletlerin güncel ve çalışabilir durumda olması açısından onarım kalemlerine ayrılan bütçe arttırılmalıdır. Bütçe konusu geliştirmeye açık yönlerden biri olarak kabul edilmektedir.

Harita Mühendisliği Anabilim Dalı (Yüksek Lisans/Doktora Pr.)

Sonuç ve Değerlendirme

Son yıllarda, uydu ve uzay bilimlerinin gelişmesi, çağın gereksinimleri ve teknolojik gelişmelere paralel olarak Harita Mühendisliği disiplini büyük bir dönüşüme uğramıştır. Bu değişim konum bilgisini insan hayatının her alanına dokunur hale getirmiş ve birçok alanda ihtiyaç duyulur ve aktif halde kullanılır hale gelmiştir. Özellikle uydu ve navigasyon sistemleri bu aktif sistemlerin en ön planda olanlarıdır. Böylece diğer disiplinlerle daha fazla iş birliği ve ortak çalışma olanağı doğmuş, bunu paralel olarak bu disipline yeni birçok alan eklenmiştir. Önceki dönemlerde harita son ürün iken, yeni dönemde harita neredeyse ilk ürün haline gelmiş ve internet ve benzeri çeşitli iletişim araçları sayesinde insanlar arasında sunulan, paylaşılan ve dinamik bir biçimde kullanılan bir duruma evrilmiştir. Özetle çalışmalarının büyük kısmı konumsal veri üreten bir disiplin artık veri üretmekten ziyade veriyi işleme, analiz etme, sorgulama, akıllandırma, internet vb. yollarla insanlara sunma hatta dinamik olarak insanları yönlendiren (navigasyon sistemleri) bir hale dönüşmüştür.

Gerek mesleki değişimler ve disipline yeni alanların açılması, gerekse dünya ile entegrasyondan dolayı bireylerin bu alanda kazanmış oldukları, bilgi ve becerileri kullanarak kendi kişisel ve kurumsal gelişimlerini planlamaları, karşılaştıkları sorunları çözmek için sorumluluk almaları, fen bilimleri ve matematik ile bunların uygulamaları olan teknik alanları içeren bilginin kullanılarak istatistik ve ileri matematiğe dayalı yöntemlerle benzetim ve bilgi teknolojilerinden yararlanarak üretim işlemlerinin analiz, sentez ve kontrolünü yapması, yaşam boyu öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmeleri ve alanda disiplinler arası araştırma ve incelemeler yürütmeleri programın hedefleri arasındadır. Bu da programı diğer disiplinler için birçok açıdan tercih edilebilir hale getirmektedir.

Değerlendirilen anabilim dalının program eğitim amaçları (PEA) ulusal ve küresel ölçekte oldukça iyi ayarlanmıştır. Öğrencilere sadece birer mühendis olmaları yönünde değil, etik değerlere sahip birer bilim insanı olmaları yönünde de bir rehber niteliğindedir.

Program çıktıları, program eğitim amaçları ile uyumludur. Program eğitim amaçları mezun öğrencilerin mesleki vizyonunu belirlemesini, program çıktıları ise bu vizyon için sahip olunması gereken donanımı açıklar. İlgili PEA ile PÇ bu konularda birbirleri ile oldukça uyum içindedir. Belirlenen program çıktıları neticesinde, mezun öğrenci anketleri ile, ya da mezunların işyerleri ile görüşmeler yapılarak, öğrencilerin çıktı hedeflerine uygun kabiliyetler kazanıp kazanmadığı kontrol edilebilir. Bu da sürekli iyileştirme yönünden ilgili programa büyük avantaj sağlamaktadır.

Harita Mühendisliği Anabilim Dalında, alanında uzman 6 Profesör Dr., 1 Doçent Dr., 1 Dr. Öğretim Üyesi, 1 Araştırma Görevlisi Dr., 2 Araştırma Görevlisi ve 1 Tekniker görev yapmaktadır. Bütün öğretim üyeleri tam zamanlıdır. Jeodezi alanında 2 Profesör Dr. ve 1 Dr. Öğretim Üyesi, Kartografya alanında 1 Profesör Dr. ve 1 Araştırma Görevlisi, Ölçme Tekniği alanında 2 Profesör Dr. ve 1 Araştırma Görevlisi Dr., Fotogrametri alanında 1 Profesör Dr. ve 1 Araştırma Görevlisi, Arazi Yönetimi alanında 1 Doçent Dr. olmak üzere toplam 8 öğretim üyesi ve 3 Öğretim Üyesi yardımcısı görev yapmaktadır. 5 anabilim dalında 8 öğretim üyesi ve 3 öğretim üyesi yardımcısının yeterli olduğu görülmektedir. Bölüm programının yürütülebilmesi için öğretim elemanı asgari koşulu sağlanmaktadır.

Anabilim dalı derslerinin uygulamalı olanları modern mühendislik araçları ve ekipmanları ile yapılması planlanmıştır. Bu kapsamda, öğrenciler modern teknolojinin sağladığı nitelikte cihaz, ekipman ve yazılımları arazide ve laboratuvarlarda kullanabileceklerdir. NetCAD gibi mesleki yazılımlar öğrencilere ücretsiz şekilde sağlanmıştır.